

3 1761 08223218 2

ІЦКО=СВАТ

Комедія в одній дії.

НАШО АВ
ІЗІДОР ТРЕМБИЦЬКИЙ

PG
3948
T68176
1915
с. 1
ROBARTS

Ціна 10 цт.

Presented to the
LIBRARIES *of the*
UNIVERSITY OF TORONTO

by

PAUL MAGOCSI

ЧИСЛО 23.
ВИДАВНИЦТВО УКРАЇНСЬКОЇ КНИГАРНІ
В СКРЕНТОН, ПА.

ІЦКО=СВАТ

Комедія в одній дії.

НАПИСАВ
ІЗИДОР ТРЕМБИЦЬКИЙ.

1915.
З УНІВЕРЗАЛЬНОЇ ДРУКАРНІ,
(UNIVERSAL PRINTING CO.)
SCRANTON, PA.

Особи.

КСЕНЯ, вдова.

ГАЛЬКА, єї дочка.

ЯКІВ, брат Ксені.

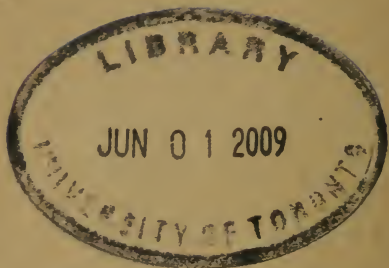
ФЕДЬ, любовник Гальки.

ПАХОМІЙ АЛИЛУЙКО, дяк і писар громадський.

ІВАН ФЕДОРОВИЧ, вояк.

ЩКО, арендар сільський.

Діє ся в гірськїм селі.

LIBRARY

JUN 01 2009

UNIVERSITY OF TORONTO

СЦЕНА I.

(Село—місце перед хатою—на переді велике дерево. При піднесеню завіси входить Іцко, оглядає ся на всі сторони).

Іцко. І тут нема ніхто—і там нема ніхто;—но то може буде хто єму в хаті (заглядає). Таки герехт! є єму Ксенє, а нема єму єго фayne Галькес. Си гіт! я єго не потреба; я маю діло до Ксенє, а не до Галькес. Мех губен ду гешікт ді гоєс Федорович і Алилуйко, що хочуть оба женитись міт ді шейнес Галькес. Но ді Галькес—воно єму ще дитина, то я і не піду до него, іно ці ді мамес. Але за котра з них маю говорити? ці фін Федорович, ці фін Алилуйко... Ну, Алилуйко мене йому просив насамперед, то я і насамперед на него буду говорити, а коли то не буде гіт, то на Федорович. Ох, як мені тоте гоєс тяжко виговорити мушу. Вони єму так довго називаєсь, а я маю коротке язик і на коротке названє привик, со ві бай унс. У нас люцке

названя: Іцик, Мехель, Сруль, Шмуль, Лейб, Герш і таке єму. Але що єму робити, потреба міг ді гоєс привикати, і жити, бо з ними є добрий гешефт. Оден дає мені корова—си гіт! другий дасть мені бик—си гіт! третий дасть мені бараболь—аух гіт; а инший дасть мені яєць—аух гіт! я єму все даю нур бронфен унд шнапс, що так смердить, як тоті прості гоєс. Але уже іти ці ді мамес, може від неї що дасть ся заробити, коли ніхто єму нема в хата (відходить до хати).

СЦЕНА II.

(Федорович входить зі стрільбою і шукає на всі сторони утікаючої птиці, потім входить Галька).

Федорович. А нехай тебе! тоті птиці мають розум як який жид, котрий стрільби боїть ся. Зо вар іх лебе! Утікла каналія і десь сховала ся. (Оглядає ся). Але де то я. Таки, я бачу, коло хати Гальки, моєї красної Гальки! Ах. колиб то вона була моєю жінкою! Не знати, чи

той шельма Іцко говорив о тім з Ксенею? Тота стара палуба і говорити собі не дасть про женитьбу своєї дочки; конче хотіла би, щоби я з нею женив ся, а я не хочу старої баби, Вона така страшна як яка сова.—правдива відьма! і не вмиги ся їй до моєї покійної Марусі! Але і Іцко то шельма! може то його діло? Ага, іде сю-
да Галька, треба сховати ся, щоби не перепудила ся. (Ховає ся в глибину; входить Галька засумована). А яка вона засумована, цілком так як моя небіжочка Маруся. Коли я ішов на війну, вона дуже заскомліла, бо мене любила; а коли я повернув, то єї вже не було—умерла з великої туги.

Галька. Чи в садочку, чи в хаті, все мені перед очима мів Федь. Кажуть люди, що його десь далеко пігнали на війну. Мій Боже! абож я ніколи його не побачу?... Кілько то часу перейшло, а ніхто і одної вістки не приніс про него.

Федорович (про себе). Ага, се Федь

ї так заліз в серце. Але послухаймо дальше, що вона більше на язиці має.

Галька. А може Федь вже і не жив, — може чорна земля вже давно його тіло прикрила? А може там в чужині знайшов собі другу любку і на свою Галю призабув?...

Федорович (про себе). Зо вар їх лебе! Вона має серце, так як я! Сумує, як сумувала моя Маруся за мною.

Галька. Ні! Коли пращав ся зі мною, взяв від мене мою обручку. притиснув до грудий і сказав: “Бувай здорова моя Галю! Я іду в чужину, но тая обручка буде мені порукою, що ти вірно мені будеш. Вона вздержить мене також від всякого зла“.—Дай Боже, щоби воно так стало ся!

СЦЕНА ІІІ.

Галька, Федорович і Пахомій.

Пахомій (про себе). Ге! ге! ге!... присяй Богу, моя Галька то файна дівка!

така проста як лілія від гаупткатоляго. То лиш біда, що все сумує, як той дисципулюс, коли його заінскрибують до шварцебуха. Але колиб то мені з нею ожени́ти ся, то я єї вимуштрую.

H.
P.
Галька (про себе). А мати вмісто мене потішити, єще сварить на мене.

Пахомій (про себе). Мати вже би і згодила ся, але Галька ще брикає. Ану попробую ще раз. Але треба вперед на апетит взяти. (Виймає фляшочку і пє горівку).

F.
Федорович (про себе). Найно я собі ликну, то і лекша буде справа з Галькою. (Виймає фляшочку і пє).

P.
F.
Пахомій (про себе). Добра (пє).

Федорович (про себе). Моцна (пє).

H.
Галька. Думаю і думаю і ніяк не могу толку знайти, що воно такого є, длячого так довго його нема.

Пахомій (про себе). Відваги мені не стає, щоби здобути ся на слово. Покійний мій батько Памфлій—дай йому Боже

царство небесне!—звук був до мене говори-
ти: “Мій малий буцифале (так мене все
називав), ти—каже не будеи мати щастя
до дівчат, бо ти родив ся під “Бараном”.
Нехай я покажу, що неправду старий го-
ворив.

Федорович (про себе). Тепер уже
досить. Але може би ліпше було виявити
Гальці свою любов. Хоч се на отвертім
місци не файно, але корисно (підходячи).
Покійна моя мамуня Варвара—дай їй Бо-
же царство небесне—говорила до мене:
“Моє ти серденько! памятай, що з дівча-
тами треба бути осторожним.” Треба от-
же єї слухати і бути осторожним.

Пахомій. Е! що там “Барана” бо-
ятись, коли ходить о жінку. (Підступає
до Гальки, не бачивши Федоровича. Фе-
дорович також підступає і оба упадають
на коліна перед нею).

Федорович і Пахомій (разом).
Галько! я тебе люблю!

Галька. Фе! горівку! (утікає).

Пахомій. Добре говорив мені батько Памфілій!

Федорович. Добре мені говорила мати Варвара:

(Пахомій побачивши перед собою Федоровича, а Федорович Пахомія, оба видивили ся на себе).

Пахомій. А ти що тут робиш? прусаку!

Федорович. Те саме, що ти, дяче!

(Оба встають).

Пахомій. Я нічо.

Федорович. І я нічо—або що?

Пахомій. Нічо.

Федорович. Но—то пасір. Але мені здає ся, що ти залищав ся до моєї Гальки?

Пахомій. Або що? вона твоя дитина?

Федорович. Але я сі опікуи, то годить ся мене просити.

Пахомій. Чи так? то перепрашаю. (Поважно): Так батьку знайте, що я Гальку люблю і женити ся з нею хочу.

Федорович. Не годить ся мені в такім случаю жартувати, так скажу тобі, що з того нічо не буде.

Пахомій. А то длячого?

Федорович. Длятого, що ти старий для неї.

Пахомій. Нічого не шкодить, але кріпкий на силах і серцю. Маю становище, єсьм дяком, писарем, а давнійше був я тутейшим професором.

Федорович. А знаємо, яким ти був професором.

Пахомій. Та вже лучшим від тих нових, що тепер учать. Чекай! покажу, що і я маю якусь силу! Нагнали мене, т. є. хотів сказати подякував я за професорство, бо мало платили, але і теперішній професор не довго тут побуде. Нехай прийде до призенти, то я йому штуку покажу.

Федорович. Вже правду сказавши, що тобі такой в зад іти перед ним з цілюю твоєю мудрістю.

Пахомій. От мені інспектор! А хто научив ціле село читати, писати і рахувати як не я?

Федорович. За те сам не навчився ти рахувати в своїх ділах. Треба на все бути вирахуванним як жид.

Пахомій. То може вони тебе вже научили. Але не тобі мене учити!

Федорович. Зо вар їх лебе: бо я тебе такої научу.

Пахомій. А се як?

Федорович. Так, що твої забіги коло Галі на нич не придадуться.

Пахомій. А то чому?

Федорович. Бо я хочу з нею ожени́ти́ся і маю від матери приобіцяне слово.

Пахомій. Ти? Прецінь та стара палуба обіцяла за мене віддати дочку, наколи лвиш Галя согласить ся.

Федорович. Що не согласить ся, на те маєш від мене вояцьке слово.

Пахомій. По що мені твого слова, коли я маю слово від матери.

Федорович. Мати тут не рішає, а донька і побачимо за ким вона буде.

Пахомій. З певністю за мною.

Федорович. Не відмінно за мною і прошу дуже не мішати ся в мої справи.

Пахомій. А я також прошу не псувати мені початого діла.

Федорович. Як бачу, то без сварки тут не обійде ся. Я роблю діло по вояцьки і убу тебе як котюгу!

Пахомій. Можна.

Федорович. Що? ти еще насміваеш ся з мене дурний дяче? Та я тебе...

Пахомій. Не знати хто з нас мудрійший а хто дурнійший.

СЦЕНА IV.

Федорович, Пахомій і Іцко.

Іцко. І ви мудрий, пан вояк і ви мудрий, пан реєнт, но єсть хтось від вас мудрійший.

Оба. Хто такий?

Іцко. Я—с ишепрошеном—я, Іцко,

котрого ви вибрали на сват до Галькес.

Федорович (тягне його на сторону).

А що—як ся там тобі повело?

Іцко. Гіт!

Пахомій (тягне його в сторону). А що—говорив за мною? (Іцко потакує головою). Якже діло?

Іцко (по тихо до Пахомія). Файнс! А що за те дасьте?

Пахомій. Як ся оженю, то дам тобі з віна жіночого одного барана.

Іцко. Обіцянка ще не данка. - (До Фед. в сторону). А ви що дасьте мені за труд?

Федорович. Як Галька буде моєю жінкою, то дістану за нею віно, з котрого дам тобі пару гусят.

Іцко. На дір а гешефт. Оден дам і другий дам, а я за ним роблю. (До Фед.) З того ніц не буде.

Федорович. А то длячого!

Іцко. Кохаймо ся як брат, а рахуй-

мо ся як жид. (До Пахомія). З того ніц не буде.

Пахомій. А то длячого?

Іцко. Кохаймо ся як брат, а рахуймо ся як жид. Але то ніц, ходіть пан реєнт до мене на корцьма, там ся поладимо. (До Фед.) Хочете, щоби було гіт, то ходіть до мене на корцьма, то ся порахуємо.

Федорович. Но-но, якось то буде я—прийду.

Іцко. А ви пан реєнцюф!?

Пахомій. Я там у тебе буду. (Про себе). Треба відорвати ся, щоби зайти самому до Галі.

Федорович. Як би то від них відтягнути ся. Перешкаджають мені як найскорше до Галі полетіти. (Голосно). Но радьте собі, я піду дальше на польованє (відходить).

Пахомій. А я іду до дому трохи переспати ся (відходить в противну сторону).

Іцко (сам). Гіт гешефт міт ді гоєє.
 Олен баран, другий гиска, а Ксеня дала
 одна кацки, дус а гешефт. Може ще щось
 більше уторгую.

СЦЕНА V.

Ксеня і Галька.

Ксеня. А я тобі говорю, дівчино,
 що будеш каяти ся. Федь вже певно не
 жиє, а тут трафляють ся тобі добрі же-
 нихи.

Галька. Ага добрі! файні мені же-
 нихи! так старі, та ще щоби хоч тверезі,
 а то запивають ся як тоті...

Ксеня. Звичайно мушціни—вони без
 горівки нічого не значать. Але за те як
 упе ся, то жінка всьо з ним робить, що
 хоче. Впрочім пан Пахомій чоловік му-
 дрий—а Федорович то богатий. Вибирай
 одного з них.

Галька. За нікого не піду, хіба за
 одного Федя.

Ксеня. Пуста пісня, моя дівко! я

того і слухати не хочу! Або чуй, чи не бачиш ти, як всі дівчата в селі з тебе висмівають ся, що ти так за покійним пропадаєш!

Галька. Вони сміють ся для того, що о мене старають ся старі женихи.

Ксеня. А молоді утікають.

Галька. Е, що мене хлопці та дівчата обходять.

Раскоші

Ксеня. От що! красно ти говориш! А знаєш, що воно буде, коли кого на зуби возьмуть!... Та що з того і доброго, колиби Федь з тобою оженив ся?... Він не має нічо, ти мало маєш, так і біда для вас. А то коли підеш за Пахомія, то він тебе убере красно і як попадає меш ходити.

СЦЕНА VI.

Ті і Пахомій.

Пахомій. Не лиш як попадає, але як яка цвяхована пані з міста.

Галька. Я проста дівчина, та і хочу жити в тім стані, в яким я родила ся,

а ви шукайте собі яку панночку в місті.

Пахомій. Так ти відкидаєш мене, бо тобі сподобався краще той вояк Федорович?

Галька. Обох вас рівно люблю, так люблю, що за жадного з вас замож не піду.

Пахомій. А то чому?

Галька. Бо ви оба п'яниці.

Пахомій. Не вадить! се до женихання нічо не має.

Ксеня. Та я їй і сама то говорю, але коли бачите дурна ялівка, так за якимсь там Федьком пропадає.

Пахомій. Федьком? ага за тим, що то пішов на війну і там його убили?

Галька. А ви звідки знаєте, що його убили?

Пахомій. Я знаю все—і знаю також, що ти мене любиш, лиш встидаєшся то сказати переді мною.

Галька. Овва! мала би я чого встидати ся. От встидайте ся ви, що вам на

жениханє ся зібрало, коли вже маєте одну жінку.

Пахомій. Де? котру? яку?...

Галька. А горівку.

Пахомій. Ге! ге! ге!... бодай ти здорова жартувала та инакше гадала.

Галька. А скажіть мені, чи ви дуже любите горівку?

Пахомій. О! горівка, то моя потішниця! вона моя невідступна содружниця!

Галька. А, коли так, то я за вас не можу піти. Я хочу мати за мужа чоловіка тверезого, котрий би мене любив і шанував і ніколи горівки не пив. Наколи-би ви були таким, я пішла би за вас.

Пахомій. Ти сказала слово і воно сповнить ся.

Галька (про себе). Ох, мені лихо, що я учинила.

Ксеня. Тепер тобі уже не відмовитись. Далась слово, то держиж його; а ви, пане реєнт, спішіть до пан-отця і при-

сягайте, а відтак сюда по дівку приходіть.

Пахомій. Іду, спішу, а за пів години буду вже тут (виходить).

Ксеня. Тенер я спокійна—всьо стане ся як найліпше. Піду до вуйка Якова та пораджу ся з ним дещо о весілю, а ти йди до хати та жди мене (видходить).

Галька. Овва! сказала—та що, хибаж мене присилують, коли не хочу (хоче відійти, Федорович заступає їй дорогу).

СЦЕНА VII.

Федорович і Галька.

Федорович. Гальт! анї з місця! Зо вар їх лебе!

Галька. Пустіть мене!

Федорович. Не пуцу, аж менї даш відповідь на те, що тобі скажу.

Галька. Та що таке?

Федорович. Не знаю, як воно тобі до серця припаде, але на моє серце то булоби гаразд. Ти знаєш, що я військо-

вий чоловік і заслужений. Маю ордер, можу дістати добре становиско а навіть можу бути гамсдинером при канцелярії, лиш одно мені до того не достає.

Галька. А то чого?

Федорович. Жінки! жінки, для котрої би я міг жити і бути чоловіком. От, Галько, ти знаєш, що я там до тебе маю потяг,—бо тобі уже певно говорили про те—так будь моєю жінкою.

Галка. Не можу.

Федорович. А то з тебе жид невірний, так скоро відрізує, бач торгуєш ся. Але скажи будь ласкава, длячого не можеш!

Галька. Бо ви любите пити горівку, а я хочу мати чоловіка тверезого.

Федорович. Але будеш мати з мене найтверезішого мужа. Сеічас іду до пан-отця і присягаю на тверезість.

Галька. Чи так?... но то знайте, коли тоє зробите, то я за вас піду.

Федорович. Я зроблю все по во-

яцьки. Аїнс, цвай, драї, тай буде по війні, лиш з тою ріжницею, що ти не так страшний ворог, зо вар їх лебе.

Галька. Снішіть же скоро, бо може буде за пізно.

Федорович. За пів години буду уже тверезий чоловік.

Галька. А приходіть сюда з паном Пахомієм, щоби бачив, що я за вас іду за муж, бо він щось гадав, але я волію вас, бо ви чоловік великий, військовий і заслужений.

Федорович. А так, так! зо вар їх лебе! Іду, біжу і скоро до тебе прилечу (відходить).

Галька. Здаєть ся, що я добре зробила,—за обох не піду, хоч оба мають слово. Троха мама погнівають ся, посварять, тай подобріють, впрочім най діє ся воля Божа. (Відходить до хати; входять Ксеня і Яків).

СЦЕНА VIII.

Ксеня і Яків.

Яків. Та яка там журба! Ти мати, так ти рішаєш, а дівка мусить піддатися. Так вона вже і не дуже молоденька і не має чого ждати, а сором бувби, єслиби посивіла, то погана справа!

Ксеня. Ой малаби я потіхи, єслиби моя дитина дівкою посивіла! А що біда, то той Федь, котрого постригли в вояки.

Яків. Та де він? чому не дає вісти о собі? Я би не був противний, єслиби він оженив ся з твоєю дочкою, бо то молоде за молодим, і добра пара, а старий і молода, то не сходить ся. Али коли треба, то що робити?!..

Ксеня. Та і я так думаю. Хоч Пахомій старий, але багатий і розумний, а що любить Гальку, то за тоє ручу.

Яків. Чогож більше потреба?

Ксеня. От піди но брате до хати, та розтолкуй дівці, щоби коли свати прийдуть, не збрикала ся.

Яків. Нехай, я піду і скажу їй на розум. Галька моторна і послухна дитина, та думаю, вона на піддасться. Се лиш біда, що вона хороша, та шкодаби було її за старого; але щож, коли, як кажеш сестричко, усі хлопці єї відступили, а лиш старі зісталися. Ой, коби я не був її вуйко, сам бимся скуспив на женихань, але щож, у мене є жінка і діточки.

Ксееня. Пійди будь ласкав в хату та розтолкуй, порадь.

Яків. Нехай, будем разом говорити (відходить). своє

СЦЕНА ІХ.

(Федь, одітий по жовнірськи, входить оглядаючи ся).

Федь. На кінець знаходжуся знов межі своїми. Можу подивитися на мої рідні гори, на мою батьківську стріху, і повеселитися зі своїми! О! як охочо я до вас вертав... (оглядає ся). Длячогож нема нікого, щоби вибіг на мою стріху!...

Вони думають може, що я вже не живу, що Федь забув про своїх... Та про когож мавби я думати? Родичів вже не маю, давно вже спочили в могилі, а сродники і приятелі моєї молодости забули мене о сіротині! Туга за щастем і неустанний зной змінили мене, і ніхто і не подумає, що я той сам Федь. Серце моє радувало ся, почувши шум нашого Черемоша і в золотих лучах кунаючу ся Чорногору. Но якась сумна гадка овладіла моїм серцем. коли побачив село, де перебуває моя Галька. От її хатина; но якась невідома сила здержує мене в ню вступити. Не знаю чому се так. Та і не маю нікого поспитати ся про мою Галю... О Галю! чи побачу я тебе?... Чи ирвгорну еще тебе?.. О! если ти до другого належиш, або если вже не живеш, так і мені нема що більше тут робити! (Входить Яків).

СЦЕНА X.

Федь і Яків.

Яків (придивляє ся). Ба! ба! ба!

(протирає очі) чи мені сниться, чи то на яві.

Федь. Дядьку! ¹⁰⁴знаходжу хоч вас!

Яків. Чи се ти Федь, чи твій дух?

Федь. Я цілісінський дядьку, з тілом і з душею. Здорові були дядьку (обнимають ся). А скажіть мені, звідки то ви тепер надійшли?

Яків. Я—від Галі ^{ни}—або що?

Федь. Так Галя здорова! ще не віддана?

Яків. Та чогож так скоро віддавалаби ся, коли вона тебе ждала.

Федь. Вона ждала на мене?! Тепер я живу і можу назвати ся щасливим! Дядьку ходіть зі мною до неї, най з нею привітаю ся.

Яків. Пожди! Ходи перше привітати ся до мене, а відтак підеш до неї. Ти єще в жовнірськiм платю, так перебереш ся. А скажи мені, длячого ти так довго зіставав в війську? Всі жовніри тутейші уже давно до дому повернули.

Федь. Подивіть ся на моє лице. Сей шрам є доказом, що я лежав хорий і лічив ся в шпиталю.

Яків. Бідний! А ту уже зробили з тебе умерлого. (Про себе). Що тепер буде? Галя дала уже слово Пахомію.—Як то всьо скінчить ся?

Федь. Правда, я трохи спізнив ся, але за то буде більша радість для Галі, коли мене цілого і здорового побачить. Але по що тут ждемо? Ходіть, най приодягну ся.

Яків. Ходи до мене, мій дім є твоім; ти не маєш батька, так я твій батько.

Федь. Дядьку! буду вам за тую опіку во віки вдячний (відходять).

(Переміна декорації; світлиця в хаті Ксені).

СЦЕНА XI.

Ксеня і Галька, пізнійше Іцко і Федорович.

Ксеня. Ти чула, що говорив вуйко. Будьже розумна і не брикай, коли вуйко прийде з паном Пахомієм в свати.

Галька. Що ви зробите, того я не

відкажусь, коли инакше бути не може.

Федорович (за сценою). Но, іди-же наперед, ти жидівський тумане!

Іцко (за сценою). Ну-ну, ніте рашитс! я вже йду.

Ксеня. А се хто такий? здається, що Федорович і Іцко? Що за діло вони до нас мають?

(Іцко і Федорович входять. Федорович гарно одітий).

Іцко. Як ся маєте, пані Ксень? як ваше Галькес, чи здорове?

Федорович (штуркає його). Говори так, як я тебе учив)

Іцко (тихо). Зараз. (Голосно) Пані Ксень! Ви мені говорили, що... що ви маєте дочка, котра називає ся єму Галькес, і що та Галькес єму уже муж потреба.

Федорович (по тихо). Не так прусаче! говори як я тебе учив!

Іцко (тихо). Що там говори! Я буду говорив, як знав, щоби було лиш гіт. А як єму буде з тими пара гусят?

Федорович (тихо). Дай мені перше жінку, а гусята будуть.

Ксеня. Що се таке пане Іцку? чи не в свати ви прийшли?

Іцко. Що тут багато говорити! робім скоро гешефт. Я прийшов в сват до вашого Галькес.

Ксеня. А деж жених?

Іцко. От єму жених, пан Федорович, вояк з ордером. (Федорович кланяє ся. Іцко по тихо до Ксені). Я вам раджу його взяти за зять, то добрий вояк. а Галькес дала єму слово.

Ксеня. Що се таке, Галько? чи ти собі кепкуєш з нас і з людей?

Галька. Я на всьо охотно пристаю, на що ви і вуйко звелите. Слова я ще нікому не дала, но сказала лиш пану Федоровичу, що жадаю мати за мужа чоловіка тверезого.

Федорович. Я отже прийшов тут перед тобою присягнути, що ніколи горівки пити не буду.

Іцко (до Федоровича). Вус зугс ді?
Федорович. Тепер мовчи, коли я
говору.

Іцко (про себе). На дір а гешефт!
красна менї історія! він не хоче вже пити
горівка.

(Стук в двері).

Ксеня. А хто там?

Яків (за дверми). Добрі люди. Коли
ласка то отворіть, а ні, то підемо гет!

Ксеня (отвирає). Прощу гостей до
хати!

(Входить Яків і Пахомій хорошо одітий).

СЦЕНА XII.

Попередні, Яків і Пахомій.

Іцко (про себе). Ву сі дус?

Федорович (про себе). Диви, і сей
сюда лізе. (До Іцка). Но, кончай діло, бо
буде за пізно.

Ксеня. Що ви нам скажете добрі
люди?

Яків. От, се діло таке: Народив ся
нам князь та шукає за своєю княгинєю.

Ми отже шукали по всіх і всюди і аж у вас найшли.

Галька (по тихо до Якова). Що се ви робите, вуйку?

Яків (шепче їй щось до уха, потім говорить голосно). А ти дівко звивайся і покажи, щось придбала.

Галька (весело). Зараз вуйку всьо буде. (Іде по ручники, приносить і зав'язує Якова і Іцка).

Ксеня. А хустка для князя? (Галька приносить).

Яків. А се що за люди?

Ксеня. Се також князі, вони перше від вас прийшли по княгиню.

Яків. Отсе мені подобає ся! Аж два князі та оба гарні, буде мати Галька в чім вибирати.

Галька. Я вже вибрала.

Ксеня. Так подавай хустку.

(Федорович і Пахомій виступають і наставляють руки, відпихаючи оден другого).

Федорович. Я тут перший!

Пахомій. Я старший князь!

Яків. Почекайте, панове князі! як бачу, ви самі не скінчите, а колотні нам не треба.

Федорович (до Гальки по тихо). Вибрай мене, бо Пахомій тебе не любить; він хотів лиш з твоїми баранами жени-ти ся.

Пахомій (до Гальки по тихо). Вяжи мені хустку, бо Федорович тебе не любить, а любить лиш твої гусята.

Галька. Я знаю, що ви оба люди чесні!

Федорович. Як лядшток від г'вера.

Пахомій. Як протокол незаписаний.

Галька. Но обох, бачите, трудно мені вибрати так на сліпо. Ви знаєте, яке моє бажанє, і якого я хочу мужа мати.

Федорович і Пахомій (разом). Зна-ем.

Галька. Хочу мати за мужа чоловіка тверезого, а не п'яницю.

Федорович і Пахомій (упадають

на коліна). Присягаю, що від нині не буду пити горівки.

Яків. Пождіть, зробимо се инакше. Сестро! давай хрест і запали дви свічки! (Ксеня робить).

Іцко (про себе). На дір а шварцюр! Вона мені і другого відбере, а мої горіфки скисне.

Яків. Оден з вас може бути женихом, наколи тут перед хрестом присягнете після перемонії.

Іцко. На що оба! Нехай лиш той присягне, що буде женити ся на Галькес, добре?

Федорович. Я присягаю! (підносить руку до присяги).

Пахомій. І я присягаю! (підносить руку до присяги).

Яків. Зараз, зараз. Галько, бігай до сусідів, щоби потрудились сюда прийти і були свідками сего сватаня.

Галька. Добре, вуйку. (Вибігає з хусткою).

Яків. Поки вони надійдуть, ви присягайте, а відтак слідує вибір князя-жениха. Говоріть за мною.

Федорович і Пахомій (говорять за Яковом): “Я (Іван, Пахомій), присягаю Всемогущому Богу во Тройци Єдиному, що вирікаю ся від нині уживання всяких горячих і острих напйтків і обіцяю все бути тверезим. Так ми допоможи Господи Боже і всі святі.”

Яків. Діло скінчене.

Іцко (про себе). По що мене тут? Я стратив двох добрих кундсманів. Почекаю ще на баран або гусят.

Яків. Тепер наступає вибір князя-жениха (іде до дверей і кличе): Галю, ходиже скоро і вибирай).

СЦЕНА XIII.

Всі.

Галька (приводить Федька, котрий має хустку). Я вже вибрала. Отсе мій жених!

Всі. Федь?!

Іцко. На дір а гешефт! вже по моїх баран і гусят!

Федь. Мати благослови!

Ксеня. Та якже се так?!

Яків. Благослови, діточки і нехай живуть здорові. Федь не є сирота, бо приймаю його за свого і даю йому кавалок ґрунту на газдівство.

Ксеня. Коли ти брате так желаси, нехай так буде (благословить).

Федорович і Пахомій (разом). А я тут по що? на що присягав?...

Яків. Ви присягали, щоби бути чесними людьми, а не п'яницями. Женихання нехай ся вам не захочує, бо маєте уже жінку, се є: ваше житє християнське, тверезе і похвальне. А коли хочете, щоби я вам сказав правду, то я скажу: Ви не любили Гальку, лиш єї майно і з ним ви думали ожентись, щоби було защо пити і розпустувати, і весь добуток до Іцка свата заносити.

Іцко. Гешедігт зойлс ді верден!

Яків. А знайте і те, що де два бють ся, там третій користає.

Іцко. Ні, не так! третій не мішаєсь. (Про себе). Вус зугет ір ауф дус! і баран не дістав і гуски не з'їв. ще стратив тих двох гоєс, що найбільше мені давали торгувати! (Голосно). Як я бачу, я тут вже непотрібний. Бувайте здорові, а присилайте до мене по горіфки на весіле (відходить).

Яків. Нанувбись ся горячої смоли.

Пахомій. Пожди, Іцку, маєм з собою рахунок за твою пораду до жениханя. Покажу я тобі, як маєш на другий раз двох з одною женити.

Федорович. Пожди товаришу, оба підем до того шахрая. Зо вар їх лебе! Покажу я йому, що то значить з вояками шнасувати!

Галька. За се його покарайте, але не забудьте йому і подякувати, що вас привів на добру дорогу і зробив з вас тверезих людей.

Федорович (дивить ся на ню з укоса). Та хйба се уже тобі подякуватиби треба, зо вар їх лебе.

Пахомій (про себе). І горівки вже мені не бачити і жінки не мати. Чому я не слухав батька Памфілія.

Федь. А прошу вас не забути та прийти на весіле.

Пахомій. Не треба нам уже весілля, досить нам уже нинішнього сватаня, котрого не забудемо. Бувайте здорові. (відходить).

Федорович (дивить ся на Федя). Ех! колиб я був твоім капралем—зо вар їх лебе, рехтс ум, марш! (відходить).

Федь і Галька (сміються). Ха, ха, ха.

Яків. Не смійте ся, діти, з тих людий, а жалуйте, що так легкодушно ішли в пропасть, запродаючись горівці. А тямте собі також, що жида з далека обходити треба, бо він наставляє на нас злобні сіти. Він головою думає, но рук не прикладає. Він не працює як ми; з його чола не лє ся кровавий піт як з нашого:—а вабить так своєю горівкою до себе, та все майно наше забирає. Горівка то наша пропасть, лиш тверезість може нас вибавити з нужди. Тверезість нас спасе!... Щасливі громади, де тверезість загостила і на віки замешкала!...

Конець.

Замис

Johnston City
N.C.

From Helen Tracy
to nearest John
Camp. N.C.

From Sue
L 17
Young

Українська Книгарня в Скрантон, Па.

має на складі наступні книжки театральні:

АМЕРИКАНЕЦЬ, веселий образ з життя народу в трьох діях	15
БЛУДНИЙ СИН, образ з життя наших виселенців в Америці у 4 актах	25
ВЕРТЕП, сценічна картинка для колядників	5
В НЕВОЛІ ТЕМНОТИ, комедія з життя русько-американського народу в 3 актах	25
В СТАРІМ І НОВІМ КРАЮ, образ з сучасного життя в 4 виставках	25
ГОСТИНА СВ. НИКОЛАЯ, драматична гра в 4 виходах	10
НАСТОЯЦІ, комедія в одній дії	20
СВЕРХУХА, комедія в трьох діях	20
СІЧИНСЬКИЙ-ПОТОЦКИЙ, драма в 5 діях	30
СТРАЙК, сценічний образ в трьох діях з життя хліборобів в Галичині	20
СТРИЖІЙ НА СМЕРТЬ, робітничая драма в одній дії	15
У БІЙНИКИ, мелодрама в 5 діях	20

Замовляйте під адресою:

RUTHENIAN BOOK STORE

701 W LACKAWANNA AVE

Scranton, Pa.